

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Cob/31/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113229712
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113229712.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Milana Majerníka, JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobcu ELCOM, spol. s.r.o., Prešov, Jesenná 2695/26, Prešov, právne zastúpeného Mgr. Miroslav Baláž, so sídlom Sládkovičova 8, Prešov proti žalovaným 1/ R.. Y. L., nar. X.X.XXXX, T. XXX, T., 2/ R.. Y. R., W.. X.X.XXXX, E. Y. XX, T., 3/ JURISCONSULTI, s.r.o., Alexandra Matušku 13, Prešov, IČO: 31 679 790, právne zastúpených JUDr. Mária Sýkorová, so sídlom Záborská 13, Košice, o zaplatenie 455,06 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 2.2.2015 č. k. 9Cb/11/2013-129 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvého stupňa.

Nepriznáva žalovaným v rade 1/ až 3/ náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 9Cb/11/2013-129 žalobu voči žalovaným v 1/ až 3/ rade zamietol. Určil, že žalobca je povinný zaplatiť žalovaným v 2. a 3.rade, a to každému zvlášť náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia vo výške 112,99 eur, a to k rukám ich právnej zástupkyne JUDr. Márie Sýkorovej do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovanému v 1.rade náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že návrhom z 11.10.2013 sa žalobca domáhal proti žalovaným zaplatenia sumy 455,06 eura spolu s úrokom z omeškania titulom náhrady škody. Žalovaný v 3/ rade je univerzálnym právnym nástupcom JURISCONSULTI, v.o.s., založenej 15.5.1993. Táto mala v predmete činnosti komerčno-právnu činnosť podľa zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v čase od 20.10.1993 do 30.5.2007. Podľa mandátnej zmluvy z 1.8.1994 právny predchodca žalovaného v 3/ rade zabezpečoval pre žalobcu komplexné právne služby. Žalobca sa rozhodol ukončiť spoluprácu aj s advokátom R.. L., ktorý v mene spoločnosti poskytoval žalobcovi právne služby. Pri odovzdávaní právnej agendy 31.5.2013 novopoverenému zástupcovi JUDr. Jozefovi Mikloškovi, bola odovzdaná aj veci proti T. V.. Žalovaný v 1/ rade uviedol, že prebieha konanie. Táto informácia nie je pravdivá, pretože už dňa 8.4.2003 bol vydaný rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.5.2003. Žalobca podal žalobou proti žalovanému v 3/ rade a jeho spoločníkom, ktorí za záväzky spoločnosti ručia svojim majetkom spoločne a nerozdielne.

Zástupkyňa žalovaných namietala pasívnu legitímáciu a zároveň vznesla námietku premlčania uplatnenej pohľadávky.

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že dňa 1.8.1994 medzi mandantom ELCOM, s.r.o. a mandatárom JURISCONSULTI, v.o.s., došlo k uzavretiu mandátnej zmluvy o poskytovaní právnych

rád a konzultácií, vrátane zastupovania mandanta pred súdmi až do ukončenia súdnych sporov. Dňa 31.5.2013 došlo medzi žalovaným v 1.rade a žalobcom k odovzdaniu spisov, kde pod položkou 20 je uvedený T. V. s poznámkou, že prebieha konanie. Informácia je nepravdivá, pretože zo spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1Cb/10/03 vyplýva, že bol vydaný rozsudok 8.4.2003, kde žalobca bol zastúpený R. Y. L. proti T. V.. Súdom bola priznaná suma 5.532,50 Sk s príslušenstvom a náhradou trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 27.5.2003.

Súd nárok posudzoval podľa § 2 ods. 1 zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch s tým, že komerčný právnik poskytuje právnu pomoc fyzickým a právnickým osobám, zastupuje v konaní pred súdmi, pričom podľa § 2 ods. 2 komerčný právnik poskytuje právnu pomoc len podľa tohto zákona.

Podľa § 3 zákona č. 129/1991 Zb. právnu pomoc za odmenu môže poskytovať aj právnická osoba s osobitným ručením, ak má túto činnosť zapísanú v podnikovom registri. Na fyzické osoby, ktoré v jej mene neposkytnú právnu pomoc sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona. Ust. § 3 citovaného zákona bola dňa 1.10.2004 zo zákona vypustená. Od 1.10.2004 zastupovanie pred súdmi verejnou obchodnou spoločnosťou nebolo prípustné, preto súd dospel k záveru, že zodpovednosť za škodu u žalovaného v 3/ rade od 1.10.2004 v dôsledku zmeny zákona nemohla byť daná.

V konaní proti T. V. bolo udelené plnomocenstvo priamo žalovanému v 1/ rade, ako to vyplýva z rozsudku. Z toho vyplýva záver, že ani na strane žalovanej v 2/ rade vecná pasívna legitímácia nie je daná.

Čo sa týka zodpovednosti žalovaného v 1/ rade, podľa súdu, tento sa dopustil hrubého profesného zlyhania, keď nepodal pravdivú informáciu o rozsudku proti T. V..

Podľa § 13 zákona č. 129/1991 Zb., komerčný právnik je povinný chrániť práva a oprávnené záujmy svojho klienta, konať pred nim čestne a svedomite, dôsledne využívať všetky zákonné prostriedky a uplatňovať všetko, čo podľa svojho presvedčenia a príkazov klienta pokladať za užitočné. V danom prípade žalovaný v 1/ rade nekonal svedomite, ale jeho zodpovednosť za škodu nie je daná, pretože žalovaný v 1/ rade nebol žalovaný ako škodca, ale ako ručiteľ tvrdeného škodcu.

Podľa § 153 ods. 2 O.s.p., súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhali iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ako z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi. Súd teda nemôže prekročiť návrh na začatie konania, nielen v zmysle kvantitatívnom, ale požadované plnenie nemôže priznať ani na základe iného skutkového stavu, ako ho vylíčil žalobca, aj keď sa tak stalo v dôsledku právneho omylu. Aj podľa judikovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci 30Cdo/1782/2000, súd je viazaný žalobou a môže rozhodnúť iba o tom, čo žalobca požadoval. Náprava omylu v právnom názore, ku ktorému došlo pri podaní žaloby, môže žalobca urobiť iba tak, že svoju požiadavku vyjadrí v tzv. žalobnom petite v zmení za podmienok uvedených v ust. § 95 O.s.p.. Preto súd žalobu proti žalovanému v 1.rade musel zamietnuť pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie.

Žalobca žalovaného v 1.rade nežaloval ako osobu, ktorá svojim konaním porušila objektívne právo, čo viedlo ku vzniku škody u žalobcu. Naopak, podľa tvrdenia žalobcu, objektívne právo mal porušiť žalovaný v 3.rade a žalovaný v 1.rade má škodu nahradiť ako ručiteľ.

Podľa § 18 zákona č. 129/1991 ods. 1, konajúci právnik zodpovedá klientovi za škodu, ktorú mu spôsobil v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci, pričom podľa ods. 2, komerčný právnik sa zbaví zodpovednosti, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd nepovažoval za potrebné sa vyjadriť k vznesenej námietke premlčania zo strany žalovaného.

Čo sa týka rozhodovania o náhrade trov konania, tu vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3.rade súd postupoval podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešným žalovaným v 2.a 3.rade bola priznaná náhrada trov na trovách právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z..

Čo sa týka žalovaného v 1/ rade ako úspešného účastníka konania, súd náhradu trov konania nepriznal z dôvodov § 150 ods. 1 O.s.p., dôvodov hodných osobitného zreteľa, lebo priznanie trov by zodpovedalo elementárnej spravodlivosti.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalobca cestou svojho právneho zástupcu. Súd rozhodnutie zdôvodnil nedostatkom pasívnej legitímácie na strane žalovaných v 1/ až 3/ rade s tým, že plnomocenstvo bolo udelené žalovanému v 1/ rade, ale u neho nie je daná zodpovednosť za škodu, nakoľko nebol žalovaný ako škodca ako ručiteľ tvrdeného škodcu. Súd vychádzal z toho, že podľa § 153 ods. 2 O.s.p. nemôže prekročiť návrhy na začatie konania a nemôže nárok priznať ani na základe iného skutkového stavu ako vylíčil žalobca, aj keď sa to stalo v dôsledku právneho omylu. Žalobca poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci 5Cdo/196/2009. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu 5Cdo/196/2009 účastníci konania nie sú povinní uplatnený nárok ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Ak účastník uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ním tvrdený nárok alebo obranu proti nemu, alebo s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, je súd viazaný právnym názorom účastníka a je povinný posúdiť vec podľa týchto právnych noriem, ktoré na tvrdené a súdom zistený skutkový stav dopadajú (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo/196/2009).

Z jeho vykonaného dokazovania je nesporné, že minimálne žalovaný v 1.rade porušil svoje povinnosti, a tak zodpovedá za škodu, ktorá žalobcovi vznikla. K narušeniu totožnosti skutkov by došlo iba vtedy, ak by súd rozhodol o inom skutku než o tom, ktorý bol predmetom konania (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 32 Obo/1414/2006). V danom prípade vždy išlo o nárok na náhradu škody z porušenia povinnosti advokátom, resp. komerčným právnikom. Ak súd prvého stupňa konštatuje, že od 1.10.1994 zastupovanie, resp. poskytovanie právneho zastúpenia žalovaným v 3.rede nebolo možné, tak o tejto skutočnosti žalobca nevedel a nemusel vedieť, nakoľko nemá právnické vzdelanie. Naopak, právny predchodca žalovaného v 3/ rade poskytol žalobcovi právne služby až do 30.5.2007. Navyiac, mandátna zmluva z 1.8.1994 nebola do dnešného dňa zrušená ani vypovedaná.

Na základe vykonaného dokazovania súd ale dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a právnym záverom. Je potrebné zvýrazniť skutočnosť, že advokát, resp. komerčný právnik zodpovedá za škodu. Ide o objektívnu zodpovednosť, navyiac za verejnú obchodnú spoločnosť v zmysle § 81 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb.) môže byť poverený vedením spoločnosti každý spoločník samostatne, tým, že žalovaný v 1.rade bol štatutárom verejnej obchodnej spoločnosti a zároveň aj komerčným právnikom a neskôr advokátom.

Proti rozsudku okresného súdu v časti náhrady trov konania podal odvolanie právny zástupca žalovaného v 1/ rade. Súd nepriznal náhradu trov konania s poukazom na §150 ods. 1 O.s.p., nakoľko priznanie náhrady trov konania by bolo v rozpore s elementárnou spravodlivosťou. Žaloba bola zamietnutá najmä z dôvodov nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej, ďalej zo strany žalovaných bola vznesená námietka premlčania. Žalobca mal disponovať návrhom, eventuálne mohol zobrať žalobu späť, čím by predišiel vzniku trov na strane žalovaných, vrátane žalovaného v 1/ rade. Navrhuje zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že priznal žalovanému v 1/ rade náhradu trov konania v rozsahu 112,99 eura.

Odvolací súd prípisom z 31.5.2016 vyzval postupom podľa § 213 ods. 2 O.s.p. žalobcu, nech sa vyjadrí k prípadnému možnému použitiu ust. § 398 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb.) o premlčaní nároku na náhradu škody uplynutím 10-ročnej premlčacej doby, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Právny zástupca žalobcu vo vyjadrení zo 14.6.2016 uviedol, že súhlasí s použitím ust. § 398 Obchodného zákonníka.

Krajský súd prejednal vec v medziach, kedy sa odvolateľ domáhal o preskúmanie napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné posúdiť ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Podľa § 213 ods. 2 O.s.p., ak je odvolací súd toho názoru, že na vec sa vzťahujú ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníka konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadril.

Podľa § 398 Obchodného zákonníka, pri nároku na náhradu škody plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu; končí však najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Žalobca uplatnil právo na náhradu škody 11.10.2013 proti žalovaným titulom porušenia povinnosti zo strany právneho predchodcu žalovaného v 3.rade JURISCONSULTI, s.r.o., a to verejnej obchodnej spoločnosti JURISCONSULTI, s ktorou mal žalobca uzavretú mandátnu zmluvu z 1.8.1994 na poskytovanie právnych služieb. V tejto súvislosti žalovaný v 1/ až 2/ rade zodpovedajú ako ručiteľia za náhradu škody ako spoločníci verejnej obchodnej spoločnosti. Žalobcovi mala škoda vzniknúť v súvislosti s tým, že žalovaný v 1.rade ako komerčný právnik zastupoval žalobcu v súdnom konaní vo veci 1Cb/10/2003, vedenej na Okresnom súde Námestovo, kde žalobca bol úspešný proti žalovanému T. V. - S. J., Námestovo, ktorý bol zaviazaný právoplatným rozsudkom na zaplatenie 5.532,50 Sk s 11,6 % úrokom z omeškania od 21.6.2002 do zaplatenia a povinnosti nahradiť trovy konania 1.760,- Sk na účet komerčného právnik R. Y. L.. Rozhodnutie je právoplatné 27.5.2003. Zo strany mandátára nebol žalobca upozornený na to, že vec už je právoplatne skončená a môže byť predmetom vymáhania pohľadávky prisúdeného nároku. Naopak, pri odovzdávaní agendy 31.5.2013 nebol žalobca upozornený na túto skutočnosť a naopak v zozname spisov spoločnosti ELCOM odovzdaných žalobcovi boli pod bodom 20 uvedená vec T. V. ako prebiehajúce konanie. Pohľadávka pre uplynutie 10-ročnej lehoty na vymoženie už sa nemôže uplatniť priamo voči T. V.X.. Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 10/1964 Zb., ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdneho orgánu, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Žalobca nemôže na základe právoplatného rozsudku vymôcť prisúdenú sumu a náhradu trov konania, tak uplatňuje tento nárok proti žalovaným titulom náhrady škody z porušenia povinnosti mandátára a ručiteľského záväzku spoločníkom za záväzky verejnej obchodnej spoločnosti. Na premlčanie nároku a vznesenú námietku zo strany žalovaných sa okresný súd ďalej nezaoberal z hľadiska toho, že zamietol žalobu pre nedostatok pasívnej legitímácie.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe zákonom ustanovenej (§ 100 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka.

V tomto prípade zo strany žalovaných bola vznesená námietka premlčania, pričom z hľadiska mandátnej zmluvy medzi žalobcom ako podnikateľom a verejnou obchodnou spoločnosťou primárne majú byť použité ustanovenia Obchodného zákonníka, vrátane úpravy premlčania podľa § 387 a následne.

Podľa § 387 ods. 1 Obchodného zákonníka, právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom. V § 398 Obchodného zákonníka je stanovená premlčacia 10-ročná doba na náhradu škody, ako objektívna lehota, pričom subjektívna lehota začína plynúť momentom, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a kto je povinný na jej náhradu. V tomto prípade je rozhodujúca všeobecná 10-ročná premlčacia objektívna lehota na uplatnenie nároku na náhradu škody. Začiatok plynutia tejto doby možno považovať právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Námestovo vo veci 1Cb/10/2003, ktorá je stanovená na 27.5.2003. Nárok z náhrady škody mohol žalobcu uplatniť do 27.5.2013. Ak bola podaná žaloba 11.10.2013, bola podaná po uplynutí 10-ročnej lehoty. Ak sa žalovaní bránili povinnosti zaplatiť práve námietkou premlčania nároku, odvolací súd nemohol opomenúť a prehliadnúť túto námietku. S poukazom na § 213 ods. 2 O.s.p. odvolací súd upozornil žalobcu na možnosť použitia ust. § 398 Obchodného zákonníka o premlčaní nároku na náhradu škody uplynutím 10-ročnej premlčacej doby. Zástupca žalobcu zobral na vedomie skutočnosť, že odvolací súd využil ustanovenie právneho predpisu, ktorý doteraz nebol použitý pri rozhodovaní vo veci, t. j., že bude sa zohľadňovať premlčacia námietka pri nároku na náhradu škody u žalobcu.

Okresný súd konštatoval, že je nesporná zodpovednosť žalovaného v 1/ rade za škodu, pretože došlo k porušeniu povinnosti právneho zástupcu upozorniť klienta na vymožitelnosť už prisúdeného nároku z rozsudku Okresného súdu Námestovo, pričom pri odovzdávaní spisovej agendy 31.5.2013, klienta nesprávne informoval, že zatiaľ vec nie je ukončená, resp., že prebieha konanie. Uplynutím 10-ročnej lehoty na vymoženie prisúdeného nároku dňom 27.5.2013 už zanikol nárok žalobcu na

vymoženie pohľadávky od žalovaného T. V., ale rovnako momentom právoplatného rozhodnutia vo veci 1Cb/10/2003 začala plynúť všeobecná 10-ročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu škody voči právnomu zástupcovi v prípade porušenia povinnosti neinformovať klienta o právoplatnom rozsudku a prisúdenom nároku žalobcovi proti pôvodne žalovanému T. V. na zaplatenie 5.532,50 Sk s príslušenstvom a trovami konania. Ak bola podaná žaloba na náhradu škody proti právnomu nástupcovi verejnej obchodnej spoločnosti JURISCONSULTI, s.r.o., a žalovaným R.. Y. L. a R.. Y. R., tak takýto nárok bol uplatnený po uplynutí 10-ročnej premlčacej lehoty. Po vznesení námietky premlčania okresný súd na túto námietku mal prihliadať. Urobil to po poučení odvolací súd, námietku premlčania vznesenú žalovaným považuje za dôvodnú, preto potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ bol nárok proti žalovaným zamietnutý, aj keď z iného právneho dôvodu.

Krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k žalovanému v 1/ rade. Je nesporné, že zo strany R.. L. došlo k porušeniu povinnosti informovať klienta o výsledku sporu vo veci 1Cb/10/2003, že vec je právoplatná už 27.5.2003. Mandant mohol v prípade neplnenia uloženej povinnosti z rozsudku viesť prípadne exekúciu proti dlžníkovi a pohľadávku vymôcť. Ak zo strany komerčného právnika R.. Y. L. došlo k pochybeniu nepodaním informácie klientovi o skončení súdneho konania a možnosti vymôcť prisúdenú pohľadávku, došlo ku škode na majetku žalobcu. Práve postup R.. L., spôsobil škodu, keď neposkytol pri právnom zastúpení informácie o úspechu žalobcu v konaní proti T. V.. Naopak, pri odovzdaní spornej agendy 31.5.2013 klienta chybné informoval o tom, že prebieha ešte súdne konanie, tak zo subjektívneho porušenia povinnosti ku klientovi mal by komerčný právnik - advokát, niesť zodpovednosť. V tomto konaní bol žalovaný v 1/ rade úspešný a žaloba proti nemu zamietnutá, tak je vhodné pri rozhodovaní o náhrade trov konania využiť ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalovanému nepriznať náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Je v rozpore so spravodlivosťou priznávať náhradu trov konania tomu, kto pochybil profesne pri výkone svojej činnosti a neskôr by ani neunesol následky za toto pochybenie a navyiac by mu bola prisúdená aj náhrada trov konania. Preto odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne aj v jeho napadnutej časti pokiaľ sa týka nepriznania náhrady trov konania žalovanému v 1/ rade.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Neúspešný žalobca vo veci samej nemá právo na náhradu trov konania. Neúspešný žalovaný v 1/ rade pri výroku o náhrade trov konania takisto nemá právo na náhradu trov konania. Preto odvolací súd nepriznal žalovaným v 1/ až 3/ rade náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.